

شروڤه کرهه کا سیمیۆلۆژی بۆ ریکلامین بازرگانین (لدویف بۆچوونا جودیت ویلیامسنی)

عەبدولسەلام نەجمەدین عەبدوللا

پشکا زمانی کوردی، فاکولتییای زانستین مروڤایهتی، زانکویا زاخو، هەرێما کوردستانی، عێراق.

((رهزنامه‌نویا به‌لافکرێ: 23 چریا تیکێ 2014))

پوخته:

دهق ژ چەندین ئاستان پیکهاتییه کو رهنگه ئیک یانژی هندهک ژیین دن سه‌ره‌کیتر بن، لی د ده‌لاله‌تا ده‌قیدا، هه‌موو دشیین ب ئیک شیوه کارتیکنی بکەن. واتا، به‌ره‌مه‌یی کرده‌یا د نایه‌را ئاستین ده‌قی، زانینا به‌روه‌خت، هیما و ... هته‌ده، له‌ورا هه‌ر هیمایه‌کا زمانی یانژی نه‌زمانی، دکرده‌یه‌کا په‌یوه‌ندییدا واتا‌دا‌ره. بقی ره‌نگی فه‌کۆله‌ری هه‌ول دایه لدویف بۆچوونا (جودیت ویلیامسنی)، به‌حسی رۆلی سیمیۆلۆژی د ئاشکه‌را کرنا هزرا فه‌شارتییا ل پشت ریکلامین بازرگانین چاپیدا بکەت و نیشاندەت کا بۆچی د ریکلامین بازرگانیدا (که‌سه‌ک، تشته‌ک یان بۆنه‌وه‌ره‌ک) ی دی لگه‌ل متای ده‌یته نیشاندان؟ فه‌کۆله‌ری ب چەندین نمونین ریکلامی یین چاپی ئەڤ رۆله نیشاندیه و دیارکریه کو بۆ مه‌به‌ستا فه‌گوه‌ازنا سیمایین پیکه‌ته‌ریین وان (که‌س، تشت یان بۆنه‌وه‌ر) ان بۆ به‌ره‌مه‌ین دیارکری، ئەڤ کاره ده‌یته نه‌نجامدان.

پیشه‌کی:

۲- گرنگییا فه‌کۆلینی:

۱- نافونیشانی فه‌کۆلینی:

گرنگییا ئەڤی فه‌کۆلینی د ئەفان خالین

خواریدا:

ئه‌ڤ فه‌کۆلینه لژیر نافونیشانی ((شروڤه‌کره‌ه‌کا سیمیۆلۆژی بۆ ریکلامین بازرگانین - لدویف بۆچوونا جودیت ویلیامسنی))، باسی رۆلی سیمیۆلۆژی د شروڤه‌کرنا ریکلامین بازرگانین چاپیدا دکەت. فه‌کۆلین هه‌ول دده‌ت لدویف بۆچوونا (جودیت ویلیامسنی) هزرا فه‌شارتی د ریکلامین بازرگانین چاپیدا و چه‌واتییا کارکرنا وان شروڤه‌بکەت.

۱- هه‌تا نه‌و چ فه‌کۆلینین تاییه‌ت لسه‌ر شروڤه‌کرنا سیمیۆلۆژییا ریکلامین کوردی نه‌هاتییه نه‌نجامدان. له‌وا ئەڤ فه‌کۆلینه دشییت ریخۆشکه‌ره‌ک بیت بۆ فه‌کۆلینین به‌رفره‌تر د فی بیافیدا.

۲- سه‌ره‌رای هندی ئەڤ فه‌کۆلینه دشییت چه‌واتییا شروڤه‌کرنا سیمیۆلۆژییا ریکلامان و دیارکرنا هزرا فه‌شارتییا ل پشت ریکلامین بازرگانی شروڤه‌بکەت.

۳. پرسیارین فه کۆلینی:

ب شیوه‌یه‌کی گشتی فه کۆلین ل سهر بنه‌مایي
قان پرسیارین هاتییه نه‌نجامدان:

• سیمیۆلۆژی چه‌وا دشیته د شروقه‌کرنا
ریکلامین بازارگانیدا بکار بهیته؟

• سیمیۆلۆژی چه رۆله‌ك د دانانا ناهه‌روكا
ریکلامین بازارگانیدا هه‌یه؟

• بۆچی د ریکلامین بازارگانیدا (كه‌سه‌ك،
تشته‌ك یان بۆنه‌وه‌ره‌ك) ی دی لگه‌ل متای دهیته
نیشان‌دان؟

• سیمیۆلۆژی ب چه شیوه‌یه‌کی دشیته چه‌واتییا
کارکرنا ریکلامین بازارگانی شروقه‌بکه‌ت و هزر
و ئایدۆلۆژییا ل پشت به‌ره‌مه‌هینانا وان
ئاشکه‌را بکه‌ت؟

۴- پریازا فه کۆلینی:

ئه‌وه‌ فه‌کۆلینه‌ لدویف بۆچوونا (جودیت
ویلیامسن) ی و ب مفا وه‌رگرتن ژ نه‌فسانه‌یا
(رۆلان پارتی) هاتییه نه‌نجامدان.

۵- ناهه‌روكا فه کۆلینی:

ئه‌وه‌ فه‌کۆلینه‌ ژ پیشه‌کی و دوو پشکان
پیکدهیته. د پشکا ئیکیدا به‌حسی چارچووئی
تیۆری (سیمیۆلۆژی، هیما، جورین هیمایان،
ئه‌فسانه، واتا راسته‌وخۆ و اتابارکری، ریکلام و
دهق) هاتییه کرن. د پشکا دووییدا چه‌ند
ریکلامین بازارگانی هاتینه شروقه‌کرن.

پشکا ئیکي

چارچووئی تیۆری فه کۆلینی

۱-۱- سیمیۆلۆژی (هیماناسی -

semiology)

(فردیناند دوسوسور - Ferdinand de Saussure، بابی زمانقانییا نوو، د پهرتووکا
(کۆرسه‌ك بۆ زمانقانییا گشتی) دا، پیشبینیا
سه‌ره‌لدانا زانسته‌کی بنافی (semiology)
دکه‌ت و دبیزیت زمانقانی دیته پشکه‌ك ژ فی
زانستی گشتی.

(دوسوسور) د وی باوه‌ری داوو کو، زمان
سیسته‌مه‌کی هیماییه و ده‌بري هزر و نیرینه،
له‌وا دشیته لگه‌ل سیسته‌مین دین هیمایي مینا
رینقیس، نه‌لفابییا که‌رو لالان، شیوازین ده‌برینا
ئه‌ده‌ب و ریزگرتی، هیمایین له‌شکه‌ری و ...
هتد بهیته هه‌قه‌به‌رکرن، لی سه‌ره‌رای فی چه‌ندی
زمان گرنگرتینی قان هیمایانه. بقی ره‌نگی دشیین
زانسته‌کی باس بکه‌ین کو فه‌کۆلینی ل نه‌رکی قان
هیمایان د ناؤه‌ جفاکیدا بکه‌ت. ئه‌وه‌ زانسته
پشکه‌که‌ ژ ده‌روناسیا جفاکی و د نه‌نجامدا
پشکه‌که‌ ژ زانسته‌کی گشتی کو ئه‌م وی ب
(سیمیۆلۆژی - هیماناسی) ناؤه‌ دکه‌ین. لی د
پراکتیکدا، هیشتا زانسته‌کی گشتی بقی ره‌نگی
په‌یدا نه‌بوویه، کو بۆ نمونه‌ تیه‌ك ژ وی،
زمانقانی، و پشکه‌کا دییا وی نوژداری،
ده‌رووناسی، فیزییا، کیمیا، بیرکاری، و ب ده‌هان
تایین دین زانین و هونه‌ری بن، چونکی د هه‌موو

سیمپولژۍ په یاد د کت د شیت د بیای زماښی
ژیدا بهیته بکارهینان.^۴

چند سالان پستی (دوسوسور)ی، (چارلز
ساندرس پیرس - Charles Sanders
Peirce) ی ل نه مریکه ی، بی کو ناگهداری
نیرین (دوسوسور) ی بیت، جوره کی دیی
سیمپولژۍ بنافی (سیمپوتیکس -
Semiotics) باسکر. نیرینا فان دوویان لدور
هیمای ب ته ووی ژ هقدوو جیاوازه،^۵ لی نه
فان هر دوو نیرینان د کوردیدا ب (سیمپولژۍ
- هیماناسی) بناقدکهین.

مروږ بونه وهره که کو دقت د واتای بگهیت،
له واهم دشین بیژن نه و (مروږه کی
واتاچیکره - homo significance)، هر ژ
هر فی تایه تمندیی کو زانستی سیمپولژۍ په یاد
بوویه، چونکی بابه تی سهره کی د سیمپولژۍ پیدا
(واتاچیکر نه).

د سیمپولژۍ پیدا، (هیما) یه که بین واتادارن کو
ل شیوی وینه، دنگ، کریار، لفین یان تستان
دردکه فن. نه شیوهیه (وینه، دنگ، کریار،
لفین یان تستان) چ جوره واتیه کا خوی یان
سروشتی هلناگرن. نه و بتنی لوی ده می دبنه
نیشانه یان هیما - sign، ده می نه و ان
پالدهینه واتیه کی یانژی واتیه کی ددینی.

په یفا (گول) د خویاتیا خودا چ جوره واتیه کا
خوی یان سروشتی لگهل خو هلناگریت. نه شه
نمین کو واتای ددینه فی په یفی (فیجا چ یا

فان تایانداژی نیشانه هه نه. ده می نوژداره ک
گهر ماتیا له شی نه ساخی خو دیقت، دزانت کو
وی تایا ههیه، یانژی ب دیتنا پاتوورین سوورین
سهر له شی زاروکه کی دزانت کو سوورکا لی.
ده می زانایه کی کیمیا یی کاخه زاتوورینسیلا شین
دکته دناؤ شلاتیه کیدا، و دبیت رهنگی وی بو
سووری هاته گهورین دزانت کو نه و شلاتی
نه سیده. لی سهره رای فی چهندی هیشتا نه
زانسته ب تایه کی سیمپولژۍ ناهینه هژمارتن.^۲

هر تشته کی کو بشیت نامازه ی بده ته
تشته کی ژبلی خو ب هیما - Sign دهیته
هژمارتن. گوستیر که کا زیری هندی ل زینگریقه
بیت بتنی گوستیر که کا زیریه، لی نه گهر که سه ک
وی بکه ته تلا خو یا دهستی راستی واته یی/یا د
دهستگریدا، و نه گهر بکه ته تلا دهستی چه بی،
نه شه واتا خیرانداری ددهت. لقی ده می نه
گوستیر که نامازه ی ددهت بابه ته کی ژبلی خو کو
دهستگری یان خیرانداریه. زانستی کو فه کولینی
ل هیمایان دکته ب سیمپولژۍ (هیماناسی)
دهیته هژمارتن.

سیمپولژۍ دیاردکته کا هیما ژ چ دروست
بووینه و لدویف چ یاسایه کی کار دکهن.
سیمپولژۍ باسی چه واتیا بهرهمهاتنا وان
سیسته مین واتادار دکته بین د دهقین جیاوازا
مینا نفیسین، وینه و بهرنامه کی ته له فزیونی، فلم،
متا و... هتد دا دردکه فن.^۳ زماښی بتنی
پشکه که ژ سیمپولژۍ، نه شه یاساین کو

نفیسکی بیت یانژی زاره‌کی بیت و وی گوه‌داری بکه‌ین).⁶

مورس – C.W.Morris و کارناپ – R.Carnap سی کارکرنا بۆ سیمیولۆژی ده‌ستیشان دکهن:

۱. شه‌کۆلینال چه‌واتییا بکارهینانا نیشانه و هیمایان وه‌ک که‌ره‌ستی په‌یوه‌ندیکرنی د زمانی دیار کریدا.

۲. شه‌کۆلینال په‌یوه‌ندییا دنایه‌را هیما و ده‌لاله‌تا وی یانژی ئەوا ئامازه دکه‌تی.

۳. شه‌کۆلینال په‌یوه‌ندییا دنایه‌را هیمایاندا.⁷

که‌واته سیمیولۆژی گه‌له‌ک تایین زمانفانیی بتایه‌تی (واتاسازی، سینتاکس و شیوازناسی)یی بخوه‌فه دگرت. سیمیولۆژی ژ ئالی و اتایفه ژ واتاسازیی به‌رفه‌ره‌تره چونکی واتاسازی بتی هیمایین زمانی و هردگرت لی سیمیولۆژی نیشانه و هیمایین زمانی و نه‌زمانی و هردگرت.⁸

۱-۲- هیما

ئه‌گه‌ر هه‌ر ئیک ژ مه‌په‌یفا (دار) بلیقبکه‌ت، بلیقکرنی مه‌هه‌موویان ژ لای سیمیولۆژی په‌یقه ژ هه‌ژ جیاوازن، واته هه‌ر ئیک ژ مه‌فی په‌یقی ب شیوه‌یه‌کی تایه‌ت بلیقده‌ت، سه‌ره‌رای فی ئەم بخۆ ژ هه‌موو جاری فی په‌یقی ب ئیک شیوه بلیقناکه‌ین. ئە‌گه‌ر ئەم ئان هه‌موو بلیقکرنی په‌یفا (دار) بریکا ئامیرین تایه‌ت نیشانبه‌ین دینین کو بلیقکرننا هه‌ر که‌سه‌کی ژ که‌سه‌کی دی جیاوازه و ئەم بخۆژی لدویف دۆخین جیاواز، ب شیوین جیاواز بلیقده‌کهن، لی ئەه‌ژ جیاوازیه هند

نینه کو فریکه‌ر و وه‌رگر هه‌ست بکه‌ن په‌یقه‌کا جیاواز هاتییه بلیقکرن. که‌واته مه‌لقیری دوو (دار) هه‌نه: یا ئیکی رۆخساری فیزیکی کۆمه‌کا ده‌نگانه کو جوری بلیقکرننا وان د هه‌ر ده‌مه‌کی بلیقکرنیدا جیاوازییه‌کا فیزیکی هه‌یه و بتی (ده‌نگه) و یا دووی ئەوه‌یا د ناؤ چارچووئی سیستمی زمانیدا ده‌یته باسکرن و په‌یوه‌ندییه‌کا به‌رامبه‌ری لگه‌ل یه‌که‌یین دین فی سیستمی هه‌یه. (سوسور) فی (دار) دووی ب (وینی ده‌نگی – Sound image) یی (دار) ئیکی دزانیت و وی ب (دال – Signifiant) بناقدکه‌ت. که‌واته (ده‌نگ) دیارده‌یه‌کا فیزیکی و دال یان وینی ده‌نگی دیارده‌یه‌کا هۆشه‌کییه و گریدای سیستمی زمانیه.

هه‌روه‌سان (دار) ل جیهانا ده‌رفه‌روه‌که‌که‌کو سالانه مه‌زنتز دیت، زه‌ر و که‌سک دیت و مه‌رج نینه هه‌ر سال دووباره به‌یته چاندن، هه‌ر وه‌سا چ داره‌ک وه‌کی داره‌کا دی نینه، بقی ره‌نگه‌دارین وه‌کی (بیه، که‌زان، به‌ری، هه‌نار، سیف و ... هتد) مسداقین – referent دارینه. بقی واتایی کا چه‌ند (دار) ل جیهانی هه‌نه، هند مسداقین داری ژ هه‌نه. ئە‌فه هه‌موو ب (دار) ده‌ینه نیاسین، چونکی ژ (گول، زه‌ره‌وات و . هتد) دجیاوازن. که‌واته مه‌د ناؤ سیستمی زمانیدا چه‌مه‌که‌ک ژ هه‌موو وان (دار) ین به‌رز و بلند هه‌یه کو په‌یوه‌ندییه‌کا به‌رامبه‌ری لگه‌ل چه‌مکی (گول) و (زه‌ره‌وات)ی هه‌یه و ئەه‌ژ چه‌مه‌که‌بتی هه‌ر ئەه‌فه نینه کو د جیهانا ده‌رفه‌دا

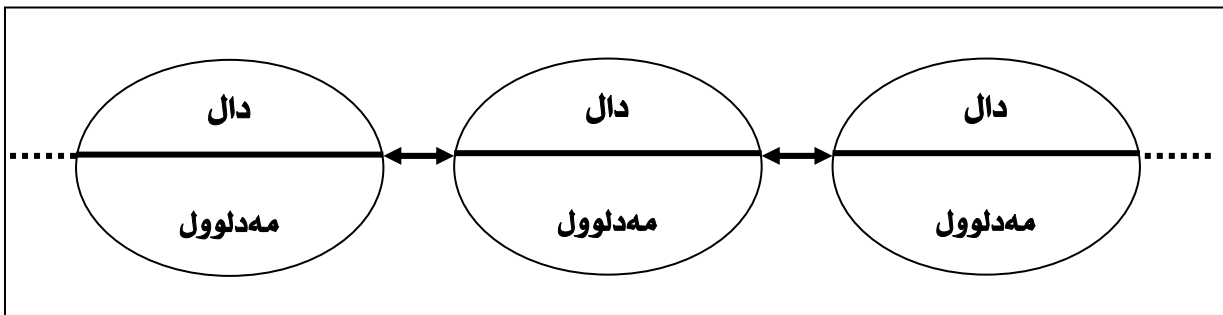
کهواته (دال) دهنگ نینه و (مه‌دللول) ژى تشتهك نینه كول جیهانا دهرقه‌ی زمانی هه‌بیت، به‌لکو ئەڤ هەر دوویه دیاردین هۆشینه و گری‌دای سیسته‌می زمانینه. ب نیرینا (سوسور) ی نیشانا زمانی، په‌یوه‌ندییه که دناقبه‌را دال و مه‌دللولیدا و چونکی دال و مه‌دللول هۆشه‌کینه، ئەڤ په‌یوه‌ندییه ژى هۆشه‌کییه.

نیشانی‌ن زمانی، یه‌که‌یین سیسته‌می زمانی پیکده‌یین و چونکی یه‌که‌یین سیسته‌مه‌کینه، په‌یوه‌ندییه‌کا به‌رامبه‌ری لگه‌ل هه‌ڤدوو هه‌یه. لدویڤ نیرینا (دوسوسور) ی هیما د بنه‌ره‌تدا بو هه‌ڤدوو دزقرنه‌ڤه و نه بو جیهانا مادیا دهره‌ڤه. د ناڤ سیسته‌می زمانیدا هه‌موو تشتهك گری‌دای په‌یوه‌ندییانه. چ هیما‌یه‌کی بتنی و اتا نینه، به‌لکو بهایی و ی ژ نه‌نجامی په‌یوه‌ندییا و ی لگه‌ل هیما‌یین دی په‌یدا دبیت. ¹⁰ قی په‌یوه‌ندیی بقی ره‌نگی نیشاندده‌ت: ¹¹

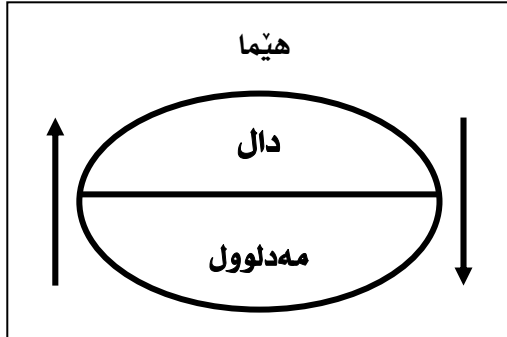
هه‌یه، به‌لکو تشته‌کی هۆشه‌کییه و په‌یوه‌ندی ب سیسته‌می زمانیه‌هه‌یه.

بقی ره‌نگی مه‌د ناڤ سیسته‌می زمانی کوردییدا، چه‌مکه‌ك هه‌یه کو په‌یوه‌ندییه‌کا و اتاییا به‌رامبه‌ری لگه‌ل (گول) و (زه‌رزه‌وات) ی هه‌یه، و ئەڤ چه‌مکه‌ گشته‌که کو هه‌موو (دار) ین جیهانا دهره‌ڤه بچۆڤه دگریت. هەر (دار) ه‌کال ل جیهانا دهره‌ڤه هه‌بیت ب مسداقه‌کا په‌یقا (دار) ده‌یه‌ته هژمارتن، لی د ناڤ سیسته‌می زمانیدا هه‌ر تشتی (دار) بیت ژبه‌ر قی یه‌کی (دار) ه‌کو (گول) و (زه‌رزه‌وات) و... هتد نینه، و ویناکرنا و اتاییا مه‌یه ژ فان مسداقان. (سوسور) قی دیاردا هۆشه‌کی و گری‌دای سیسته‌می زمانی ب (چه‌مک) - concept بناڤدکه‌ت.

لی ئەڤ زاراقه‌ وی رازی نا‌که‌ن له‌وا پيشنبار دکه‌ت کول شوینا (ویتی ده‌نگی) زاراقی (دال) - signifier) و ل شوینا (چه‌مک) زاراقی (مه‌دللول - signified) به‌ینه بکاره‌ینان. ⁹

ب. مه‌دلوول - Signifie ناهه‌رۆکه‌که کو هیما نواندنا وی دکهت. پیکهاته‌کا هۆشی و نه‌مادی هه‌یه.

هیمما گشته‌که کو ژ نه‌نجامی په‌یوه‌ندییا دناقه‌ه‌را (دال) و (مه‌دلوول) یدا دروس دبیت. په‌یوه‌ندییا دناقه‌ه‌را (دال) و (مه‌دلوول) یدا ب (ده‌لاله‌ت - signification) ده‌یه‌ته نیاسین. ئەه‌ په‌یوه‌ندییه د هیلکاریا (دوسوسور) یدا ب دوو سه‌همان هاتییه نیشان‌دان. ب نیرینا (دوسوسور) ی دال و مه‌دلوول (یانژی ده‌نگی و هزر) مینا دوو رووین درافه‌کی ژ هه‌ه‌ ناهینه جودا کرن. زیده‌باری فی‌ هیله‌کا ناسویی ژی ده‌یه‌ته دیتن کو دوو ره‌گه‌زین ده‌رووینین نیشانی ژ هه‌ه‌ جودا دکهت، واته ئەم بو مه‌به‌ستا شروقه‌کرنی دشین قان هه‌ر دوو ره‌گه‌زان ژ هه‌ه‌ جودا بکه‌ین.^{۱۴}

۱-۲-۲-۲-۱ - چارلز ساندرس پیرس -
:Charles Sanders Peirce

(پیرس - ۱۸۳۹ - ۱۹۱۴) مۆدیله‌کا جیاوازتر ژ مۆدیللا (دوسوسور) ی پیشکیش‌دکتهت. (پیرس) پتر گرنگیی ب

هیمما دشین ب شیوین جیاواز مینا په‌یف، وینه، ده‌نگ، گولاڤ، گول، چالاکی یان تشتان بن، لی قان تشتان د خو‌یاتییا خودا چ واتایه‌ک نین و بتنی لوی ده‌می دشین بینه هیمما ده‌می ئەم وان ب واتایه‌کا دیار‌کریقه گری دده‌ین، هه‌ر وه‌کی چه‌وا پیرس دبیت: هیمما چ نینه ژبلی کو وه‌کی هیمما به‌یه‌ته شروقه‌کرن^{۱۲}

۱-۲-۱ - تایه‌مه‌ندیین هیما

۱. ئەو تشت ب هیمما ده‌یه‌ته هژمارتن یی شیوه و فورم هه‌بیت.

۲. هیمما پیدقییه ناماژه‌ی بده‌ته تشته‌کی ژبلی خو یانژی نواندنا تشته‌کی دی بکهت.

۳. هیمما پیدقییه ژلایی بکاره‌ینه‌رین سیسته‌مه‌کی (که‌لتوری، زماناسی) دیار‌کریقه مینا هیمایه‌کی تایه‌ته به‌یه‌ته ناسکرن.^{۱۳}

۱-۲-۲-۱ - پیکهاتا هیما

ب شیوه‌یه‌کی گشتی بو نیشان‌دانا پیکهاتا هیما ی دوو نیرینین به‌ره‌لاڤ هه‌نه. (فردیناند دوسوسور) و (چارلز ساندرس پیرس) کو ب دامه‌زرینه‌رین فی تای ی زانستی ده‌یه‌ته هژمارتن، دوو مۆدیلان بو پیکهاتا هیما ی باسدکه‌ن:

۱-۲-۲-۱ - فردیناند دوسوسور -

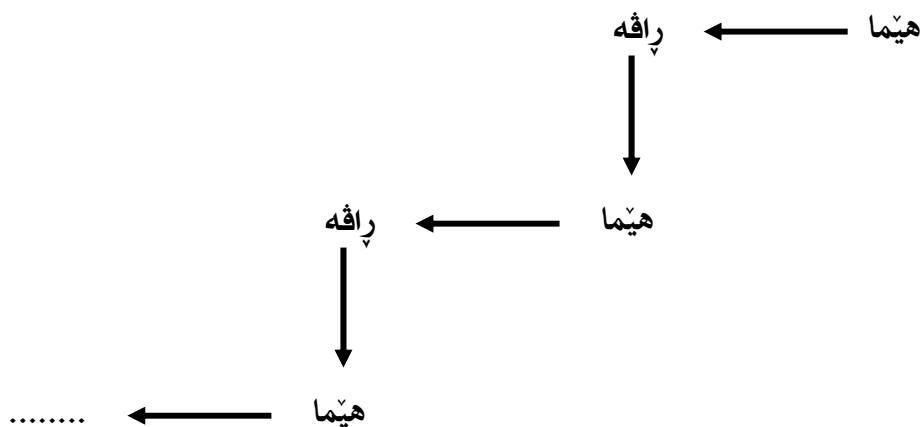
Ferdinand de Saussure

(دوسوسور) بو هه‌ر هیمایه‌کی دوو ره‌گه‌زان ده‌ستیشان دکتهت:

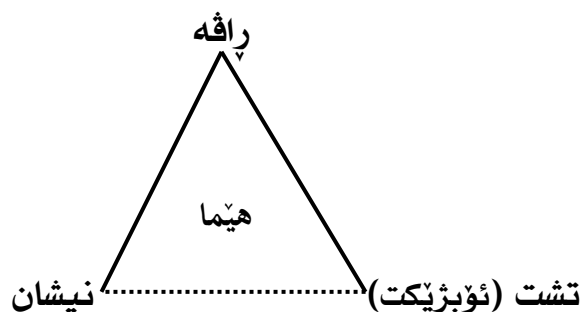
أ. دال - Signifiant شیوه‌یه‌که کو هیما بخوڤه‌ دگرت. شیوی مادی یان فیزیکی هیما ییه.

لیژفرینی - referent یان ژېده‌ری هیمای
 ددهت، نهو سی ره‌گه‌زان دیار دکهت^{۱۵}
 ۱. نیشان - representamen، تشته‌که کو
 ب کریارا نواندنا تشته‌کی دی لدویف چه‌وایی،
 قه‌باری - "capacity" تشتی یان چیاتیا وی
 رادبیت. (مه‌رج نینه مادی بیت.)
 ۲. راقه - interpretant، نهو کاریگه‌ریا
 هوشی یانژی نهو هزره یا کو بریکا په‌یوه‌ندییا ههر

دوو ره‌گه‌زین دی واته نیشان و ئوبژیکتی په‌یدا
 دبیت. تایه‌تمه‌ندییا راقی نه‌فه‌یه کو نهو دشیت
 بیته هیما، ههر نه‌فه هیما هوشی جاره‌کا دی
 دشیت بیته راقه.
 نه‌م دشین فی پیناسی د هیلکاریا ژریدا
 نیشان‌بده‌ین:

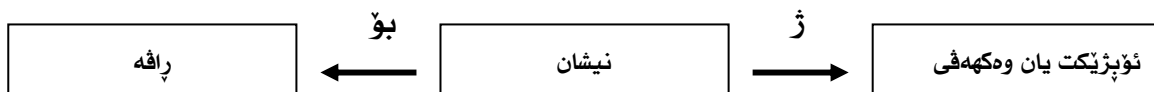

۳. ئوبژیکت - object یان تشت، نیشان بو وی دزفریته‌فه. بریتیه ژ نه‌زمون وه‌گرتنا راسته‌وخو ژ
 دیاردان، گریدای راستی یان وه‌کله‌قییه. نه‌فه وه‌کله‌قییه دشیت ب دوو شیوان بیت، یان د میشکی مه‌دا
 و لدویف نه‌زمونا دروست دبیت، یانژی لده‌رقه‌ی هوشی هه‌بوونه‌کا خو‌سه‌ر هه‌بیت.

(پیرس) هه‌لسوکه‌وتا د ناقه‌را نیشان، راقه و ئوبژیکتی ب (semiosis) بناؤ دکهت. که‌واته د
 مۆدیا (پیرس) یدا مسداق (ئوبژیکت) هه‌یه. (فرزان سجودی: ۱۳۸۳: ۳۰) نه‌م دشین فی په‌یوه‌ندییا

دناڤه‌را (نیشان، راقه و ئۆبژېکت) یّ بقی رنگی نیشان‌دهین: (نیشان) (چ) بوونا خو ژ ئۆبژېکتی وەر‌دگریت و دبیته بابته‌ک بو (راقه) یّ. ئەڤ په‌یوه‌ندییه د هیلکارییا ژیریدا هاتییه نیشان‌دان:

واته نیشان بچۆ (ژ) ئۆبژېکتی هاتییه وەر‌گرتن و ل هه‌مان دهم بابته‌که (بو) هزر و راقه‌یّ.

۱-۲-۳- تاییه‌تمه‌ندیین هیمایا زمانی:

۱- ئەڤ جوری هیمایی پیدفی ب شاره‌زابوون و فیربوونی هه‌یه.

۲- شروقه‌کرن و راقه‌کرن ئەفی جوری هیمایی ژ جفاکه‌کی بو جفاکه‌کا دیتز دهیتته گوه‌ورپن.

۳- په‌یوه‌ندی د ناڤه‌را فۆرم و واتا فی هیمایدا په‌یوه‌ندییه‌کا خوڤخوییه و چ لیکچوونه‌ک د ناڤه‌را فۆرم و واتایدا نینه.^{۱۶}

۱-۲-۴- تاییه‌تمه‌ندیین هیمایا نه‌زمانی:

۱- ئەڤ جوری هیمایی پیدفی ب زانیاریین سروشتی هه‌یه.

۲- راقه‌کرن و شروقه‌کرن ئەفی جوری هیمایی ل ده‌ڤ هه‌موو خه‌لکی وه‌کو ئیکه، ئانکو ژ کهسه‌کی بو کهسه‌کی دن ناهیتته گوه‌ورپن.

۳- په‌یوه‌ندی د ناڤه‌را فۆرم و واتا فی جوری هیمایدا په‌یوه‌ندییه‌کا خوڤخوی نییه، به‌لکو جوره لیکچوونه‌ک هه‌یه.^{۱۷}

۱-۴- جورپن هیمایان

ئهم دشپن وان هیمایین پرانییا زانیین بیافی سیمپۆلۆژیی باسکرین بسهر (۶) جوران دابه‌ش بکه‌ین،^{۱۸} ئەو ژی بریتینه ژ:

۱. سیگنال - signal، هیمایه‌که کو ب شیویه‌کی سروشتی (میکانیکی) یان ده‌ستکرد (ریککه‌فتن) دبیته ئەگه‌ری په‌یدا بوونا کارقه‌دانه‌کی لده‌ڤ وەر‌گری. بو نمونه گوتنا په‌یقا (هه‌ره!) یانژی هاقیتنا گوله‌یه‌کی بو ده‌ستپیکرنا بریکانا غاردانی ب جوره‌کی سیگنالی دهیتنه هژمارتن.

۲. ئیش نیشان - symptom، هیمایه‌کی سروشتیه، و ئۆرگانیسمی ئاگه‌هدارییا دکه‌ت، کو گوه‌ورینه‌ک یا د دۆخه‌کی له‌شی ویدا روی دده‌ت. بو نمونه، گه‌رماتییا زیده نیشانا هه‌بوونا تاییه.

۳. ئایکون - icon، جوره‌کی هیماییه‌کو ژ هنده‌ک ئالیانقه، وه‌کی ژیدهری خو‌یه. وه‌کی وینی کهسه‌کی. پیرس فی هیمای دابه‌شی سی جورپن (وینه‌یی - images، هیلکاری - diagrams و خواستنی) دکه‌ت.

4. ئیندیکس - index، جوړه‌کی هیماییه کو
 ناماژه‌ی ب ژیدهری خو دکهت یانژی په‌یوه‌ندییا
 ژیدهری خو لگهل تشتین دی نیشان ددهت. بو
 نمونه، دوکیل نیشانا هه‌بوونا ناگره‌کیه.
 5. سیمبول - symbol، هیمایه‌که کو ب
 شیوی خوی یان ریککه‌فتنی نوینه‌راتییا تشته‌کی
 (ژیدهری خو) دکهت. نه‌فه دابه‌ش چه‌ندین
 جوران دبیت: (په‌یکه‌ر - allegory، نارم -
 badge، نیشانا بازرگانی - brand، نیشان
 (نیشانا بنه‌ماله‌یه‌کی) - device، سه‌مبول، پله
 نیشانده‌ر - insignia، مارکه - mark و
 ستيگما - stigma).

6. ناؤ - name، هیمایه‌کی کو نیشاندانه‌کا
 مسداقی بو ژیدهری خو هه‌بیت، ب ناؤ دهیته
 نیاسین. واته فورمه‌که کو نیاسینا هه‌بوونا
 مروّقایه‌تی و، یان ب هنده‌ک دستکاری‌کرن،
 گیانه‌وه‌ر یان تشته‌کی (مینا به‌ره‌مین بازرگانی)
 یان رویدانین (مینا زریان‌ه‌کا بهیژ) گریډای ویه.

۱-۵- نه‌فسانه

(ئیکو) دبیزیت نه‌گه‌ر نه‌م بشین هیمايان بو
 گوتنا راستی بکاربهینین، نه‌فه نه‌م دشین وان بو
 دره‌و گوتنی ژی بکاربهینین. دیاردین مینا پرچا
 ده‌ستکرد، موی ره‌نگ کری، پیل چهمک
 بلند... هتد دره‌و کره‌نه بریکا هیمايان.^{۱۹} (رولان
 بارت) (باسی روویه‌کی دیی هیمايان (رووی)
 دره‌وینی وان) دکهت و باسی نه‌فسانان دکهت،
 هه‌ر تشته‌ک دشیت بیته نه‌فسانه واته په‌یامه‌کی
 بگه‌هینیت. کاری سیمبولوژی نه‌وه کو ده‌لاله‌تین

واتایین (ناماژه‌ی - چمنی) د ژيانا به‌رفره‌ها
 مروّقی نه‌فروکه‌دا باسی بکهت. هه‌ر نه‌فسانه‌ک
 مینا سیسته‌مه‌کی هیمایي کو مفای ژ سیسته‌مین
 دین هیمایي، بو نمونه زمانی وهردگریت،
 پیکه‌اته‌یه‌کا (فورم و نافه‌روکه‌کا جیاواز) جیاواز
 هه‌یه. هیما د نه‌فسانیدا فره واتاییه و ره‌نگه
 لدویف ده‌قی، دوخی که‌لتووری و دیروکی
 گوهداری، خوینهر و بینهری، واتایین جیاواز
 هه‌لگریت.^{۲۰} نه‌فسانه سازی د ناستی ده‌لالی
 دووی دا یانژی واتا بارگری دروست دبیت.^{۲۱}

ب نیرینا (بارت)ی نه‌فسانه، ب واتا کومه‌کا
 هنر و ره‌فتاران دهیت کو پشته‌فانی ژ بها و
 به‌رژه‌وه‌ندیا گروپین ده‌سته‌لا‌تدار و زال لسه‌ر
 جفاکی دکهت و پیکولا به‌لا‌فکرنا وان دکهت.
 ب نیرینا (بارت)ی نه‌فسانه سیسته‌کی
 په‌یوه‌ندی‌کرنییه، په‌یامه‌که، ده‌لاله‌ته‌که، فورمه‌که و
 زانستی نه‌فسانی ب تابه‌کی سیمبولوژی دهیته
 هژمارتن.^{۲۲}

بارت هیمايان دابه‌شی دوو جورین ساخلم و
 نه‌ساخلم دکهت و د وی باوه‌ریډایه کو هیما
 ساخلم ریککه‌فتی بوونا خو نافه‌شیریت، لی هیما
 نه‌ساخلم مفای ژ سرؤشته‌کی دره‌و وهردگریت،
 چونکی نارمانج و مه‌به‌سته‌کا دیارگری هه‌یه. د
 راستیدا هیما نه‌ساخلم بو نه‌فسانی دزفریته‌فه.
 نه‌و دبیزیت نه‌فسانه، جوړه‌کی ناخفتنییه. هه‌ر
 ناخفتنه‌ک دشیت نه‌فسانه بیت ب مه‌رجه‌کی کو
 دیسکورسه‌ک وی فه‌گوهریت. نه‌فسانه نه‌بریکا
 بابه‌تی په‌یاما خو، به‌لکو ب هاریکاریا شیوی

ده‌برینا وی د‌هیته دیارکرن^{۲۳} له‌وا نه‌فسانه گریډای دیروک و جفاکیه و رهنګه لدویف جوری وی ده‌قی ل گهل دهیت و هه‌روه‌سان لدویف باره‌دوخی دیروکی و که‌لتووریی خوینه‌ر یانژی بینه‌ری، واتایین جودا بدهت .

۱-۶- واتا راسته‌وخو و اتا بارکری

جیاوازی دناقبه‌را زمانی ناسایی (زاره‌کی) و زمانی خوازه‌یی لسهر ناستی دالییه، لی جیاوازییا د ناقبه‌را ده‌لاله‌تا راسته‌وخو و ده‌لاله‌تا بارکری لسهر ناستی مه‌دل‌ولویه. هه‌ر په‌یقه‌کا تایه‌ت ژبلی واتا راسته‌وخویا خو، دشیت و اتایه‌کا بارکری ژی هه‌بیت. د ده‌لاله‌تا راسته‌وخو و اتایه‌کا دیارکری، ناشکه‌را و لدویف ژیری بو هیمای هیه. لدور هیمایین زمانی، واتا راسته‌وخو هه‌ر نه‌و و اتایه‌ نه‌و د فهره‌نگیدا هه‌ی. ده‌لاله‌تا بارکری، لیژفرینه بو واتا جفاکی - که‌لتووری و که‌سیی هیمای و گریډای چین، ژی، ره‌گه‌ز و نه‌ژادی راقه‌که‌ریه. سر‌وشتی هیمایان (فره و اتایه)، نه‌و له‌مبه‌ر راقه‌یاندا د‌فه‌کرینه و ده‌لاله‌تین وان پتر بارکریه.^{۲۴}

هه‌روه‌کی شاره‌زایین فی بیافی ژ هه‌ژ جودا کرنا فان هه‌ر دوو ده‌لاله‌تان ب مفا دزانن، لی د پراکتیکدا نه‌ژ دوو ژ هه‌ژ جودانابن. پرانیا هیماناسان د وی باوه‌ریدانه کو چ هیمایه‌ک

نه‌شیت بتی ده‌لاله‌ته‌کا راسته‌وخو هه‌بیت. (والنتین ولوشینف)ی جه‌خت لسهر فی چه‌ندی دکر کو نه‌م نه‌شیین سنوره‌کی فبه‌ر د ناقبه‌را ده‌لاله‌تا راسته‌وخو و بارکریا دانین، چونکی (واتا لی زفرینی ل گهل نرخاندنا مه دهیته گهورین ... واتا هه‌میشه ژ نه‌نجامی نرخاندنی بهای وه‌گریت.) ده‌لاله‌تا راسته‌وخو پی‌د‌فیه ری‌که‌فتنه‌کا ره‌ها یا جفاکی لسهر هه‌بیت. واتا راسته‌وخویا هیمای پی‌د‌فیه ژلایی هه‌موو نه‌ندامین وی که‌لتووریفه بهیته په‌سه‌ندکرن، لی بو واتایین بارکریی هیمای چ جارن نه‌م نه‌شیین گروپه‌کا ته‌واو په‌یدا بکه‌ین کو لسهر ری‌که‌فتی بن.^{۲۵}

(یلمزاف) دده‌ته خویا کرن کو ناستین ده‌لالین جیاواز هه‌نه. ناستی نیکی، ده‌لاله‌تا راسته‌وخویه، د فی ناستیدا هیما بریتیه ژ دال و مه‌دل‌وله‌کی. ناستی دووی ده‌لاله‌تا بارکریه، کو هیمایین (دال و مه‌دل‌ولین) راسته‌وخو مینا دالین خو دزانیته و مه‌دل‌وله‌کا دن دکه‌ته پاشکوی وی. د فی چارچو‌فیدا، ده‌لاله‌تا بارکری هیمایه‌که کو ژ دالا هیمایه‌کا خودان ده‌لاله‌ته‌کا راسته‌وخو په‌یدا‌بوویه (که‌واته ده‌لاله‌تا راسته‌وخو دیتته نه‌گه‌ری دروست بوونا زنجیره‌کا ده‌لاله‌تین بارکری).^{۲۶}

	ده‌لاله‌تا نیکی	دالا نیکی	مه‌دل‌ولوی نیکی
	(واتا راسته‌وخو)	هیما نیکی	
	ده‌لاله‌تا دووی	دالا نوو	مه‌دل‌ولوی نوو
	(واتا بارکری)	هیما نوو ^{۲۷}	

۷-۱- ریکلام و دهق:

فهرزان سجودی، د بۆچوونا خودا بۆ
 شرۆڤه کرنا ریکلاما رادیویی دیار دکهت کو دهق
 به‌ره‌می هه‌فشنینیا چەندین ئاستانه کو هیمایین
 جیاوازی و ان د پرۆسه‌یه‌کا په‌یوه‌ندی‌کرنیدا،
 به‌رجه‌سته بووینه و هه‌لسوکه‌تی لگه‌ل هه‌ڤدوو
 دکهن و کاریگه‌ریی ژێ له‌ڤدوو دکهن. بۆ هندی
 کو هه‌ر تشته‌ک بیته هیمایین پیدڤیه‌ شیا نا هندی
 هه‌بیت کو بیته ئاسته‌کی دهقی و لدویف
 سیسته‌مه‌کی هیمایی به‌یته خواندن. بۆ هندی کو
 ده‌ڤه‌ک به‌رجه‌سته بیته، پیدڤیه‌ ب شیوه‌یه‌کی
 ژلایی هه‌ستانڤه به‌یته وه‌رگرتن، که‌واته که‌نالی
 ده‌قی دشیته‌ دیتی، به‌یستی و ... هتد بیت.^{۲۹}

هیمایین چه‌مه‌که‌کی شرۆڤه‌کارییه و شرۆڤه‌کار ل
 ده‌سته‌پیک‌ی توشی ده‌قی دبیت و پاش ژبو
 شرۆڤه‌کرنا ده‌قی ره‌نگه‌ مفای ژ (هیمایین) و
 چه‌واتیا هه‌فشنینوونا وان لگه‌ل سیسته‌مێن دنی
 هیمایی وه‌رگرت. ده‌ق بتنی ژ هیمایین گری‌دای
 ب سیسته‌مه‌کی دیارگریڤه دروست نه‌بوویه و
 هه‌موو جارا کۆمه‌کا سیسته‌مێن دن ب شیوی
 ئاستین هه‌فشنین د شرۆڤه‌کرنا ده‌قیدا پشکدارن.
 ده‌ق په‌یامه‌که‌ کو هه‌بوونه‌کا فیزیکی یا تایبته‌ت ب
 خوه هه‌یه، هه‌بوونه‌کا سه‌ره‌جۆ ژ فریڤکه‌ر و
 وه‌رگرییه، واته ژ کۆمه‌کا کۆدان پیکه‌تیه.
 که‌واته ((ده‌ق ژ زنجیره‌کا کۆدان پیکه‌تیه‌ کو د
 چەند ئاستاندا کار دکهت و بقی ره‌نگی دشیته
 لدویف نه‌زموونا جفاکی - که‌لتورییا خویندیری،
 کۆمه‌کا جورا و جورا واتایان به‌ره‌م بینیت.))^{۳۰}

ب گهورینا شیوی دالی و پاراستنا مه‌دلوی
 دشیته‌ بگه‌هینه ده‌لاله‌تین بارگریین دن. ب
 گهورینا شیوازی یانژی ئاوازی (له‌حن) ژێ نه‌ڤ
 نه‌نجامه‌ بده‌ست ده‌یته، مینا ده‌می ئاوازه‌کا جیاواز
 بۆ ده‌ڤه‌کی یه‌کسان ده‌یته‌ بکارهینان. هه‌لبژارتنا
 په‌یقان، لدویف ده‌لاله‌تا بارگری ده‌یته‌ نه‌نجام دان
 بۆ نمونه (جانی) خو ژ ده‌ست دان، شه‌هید بوون،
 هاتنه‌ کوشتن، بۆنه‌ قوربانی). ده‌لاله‌تا بارگری،
 هه‌روه‌کی د په‌یوه‌ندیا جه‌نشینیا سوسوریدا هاتی،
 بتنی ره‌هه‌نده‌کی جه‌نشینی نینه. دالین په‌یوه‌ندی
 ب دالین ئاماده‌ هه‌یه، بجۆ هۆکاره‌کی گرنگی
 به‌رمه‌ینانا ده‌لاله‌تین بارگرینه، که‌واته ئه‌و ته‌وه‌ری
 جه‌نشینی ژێ دروست دکهن. ده‌لاله‌تین
 بارگریین هیمایه‌کی هه‌تا راده‌یه‌کی گری‌دای وان
 دالین ده‌قییه ئه‌وی ل گه‌ل هه‌فشنین بوویه. لگه‌ل
 قی چه‌ندی فه‌گه‌ریان بۆ ده‌لاله‌تا بارگری لدویف
 ته‌وه‌ری هه‌فشنینی و جه‌نشینی مه‌ ب سیسته‌می
 زمانڤه‌ گری‌ دده‌ت، لده‌مه‌کیدا کو پرسگریکا
 ده‌لاله‌تا بارگری پرسیاره‌که‌ کو زمان چه‌وا ده‌یته
 بکارهینان.

بونیا‌دگه‌ری ژێ مه‌ ب نیرینا (سینکرونیڤه)
 گری‌ دده‌ت، لی ده‌لاله‌تین راسته‌وخۆ و بارگری،
 بتنی بابه‌ته‌ک نینه کو بۆ هه‌مه‌ جور یا جفاکی و
 که‌لتووری بزڤرته‌ڤه به‌لکو په‌یوه‌ندی ب
 هۆکارین دیروکیژی فه‌ هه‌یه، واته‌ بدریژاهیا
 دیروکی ده‌ینه گهورین.^{۲۸}

دەهر پەيوەندىيە كىدا نەبتى پەيام بەلكو دەق
 ژى ھەيە. دەق بەرھەمى ھەفئشينا كۆمەكا
 جەقەنگانە. ئەگەر جەقەنگىن جياواز، مينا
 سىستەمىن لانگا سوسورى بزائىن، لوى دەمى
 دەق نە بەرھەمى ھەفئشينا جەقەنگانە، بەلكو
 بەرھەمى ھەفئشينا وان ئاستانە كو برىكا
 ھەلبژارتى د كردهيا پەيوەندىيدا بەرجستە بووينە.
 زىدەبارى فى مەرج نىنە دەق زنجىرەيەكا كۆدان
 بيت بەلكو ئىك كۆد ژى دشت دەقەكى درست
 بكەت.

د چارچووفى (سىمپولۇژيا ئاستى) دا، دەق ژ
 چەندىن ئاستان پىكھاتىيە كو رەنگە ئىك يانژى
 ھندەك ژىين دن سەرەكىز بن، لى د دەلالەتا
 دەقىدا، ھەموو دشىن ب ئىك شىوہ كارتيكرنى
 بكەن. واتا، بەرھەمى كردهيا دناقبەرا ئاستىن
 دەقى، زائىنا بەروەخت، ھىما و ... ھتد، لەورا
 ھەر ھىمايەكا زمانى يانژى نەزمانى، دكردەيەكا
 پەيوەندىيدا، دناف سىستەمەكى ئالۆزى تىكرستى و
 ھارىكاردا و اتادار دبىت.

ئاستىن پىشكدار د بەرھەمەينان و ھەرگرتنا
 دەقەكى رىكلاما چاپىدا، برىتەنە ژ (ئاستى زمانى
 (نقىسەين)، ئاستى وينەى (رەنگ و سىمايىن
 وينەى)، ئاستى گرۆپ، ئاستى ژانر، ئاستى ئالىي
 سىياسى، ئاستى جەي وەشانى)

۹-۱- سىمپولۇژيا (جودىت وىليامسنى)

(جودىت وىليامسن — Judith
 williamson) د پەرتوو كا خۆدا بناقى (قەكرنا
 جەقەنگىن رىكلامىن بازارگانى: ئابدولۆزى و واتا

د رىكلاماندا)، باسى زمانى رىكلامىن بازارگانى
 دكەت و ژ لايى سىمپولۇژىقە شروڤە دكەت.
 (ويليامسن) بتى رىكلامىن چاپى شروڤە دكەت و
 باسى جورىن دىين رىكلامان ناكەت. شروڤە كرنا
 (ويليامسن) ب مۆدیلە كا گونجاي بۆ
 شروڤە كرنا رىكلامىن چاپى و ديار كرنا ھزرا
 قەشارتيا ل پشت دانانا وان دەيتە ھژمارتن.
 لدويش نىرنا وى رىكلام ژ كۆمەكا ھىمايان
 پىكھاتىيە، كو پىدڤىيە بەيتە شروڤە كرنا و ئارمانج
 ژ فى شروڤە كرنى پىدڤىيە ئاشكەرا كرنا پىكھاتا
 سىمپولۇژيا وان و نىشاندا و اتايين كەلتورى و
 ئابدولۇژيىن قەشارتىين وى بيت. ۳۱ (ويليامسن)
 شروڤە كرنا خۆ لسەر (۵) رەگەزان ئاڤا دكەت:
 ۱. ئەركى جوادكرنى، لقيرى بۆ مەبەستا
 جوداكرنا متا يان خزمەتگوزارىيا رىكلام بۆ
 دەيتە كرنا، ژ سەرجم متا و خزمەتگوزارىين دىين
 ھەفئشيوە مفا ژ (كەسەك، تىشتەك، رەنگەك،
 دەربرىنەك، بۆنەوەرەكى... ھتد) دەيتەوەرگرتن.
 ۲. پىكھەگرىدان، متا يان خزمەتگوزارىيا رىكلام
 بۆ دەيتە كرنا ب (كەسەك، تىشتەك، رەنگەك،
 دەربرىنەك، بۆنەوەرەكى و... ھتد) دەيتەگرىدان.
 واته پەيوەندىيەكا بەيت د ناقبەرا واندا پەيدا
 دكەت. ب شىوہەكى كو ب دىتنا ھەر ئىك ژ
 قان تىشتان متا دەيتە د ھزرا بىنەرىدا و بەروفاژى.
 ۳. متا مەدلولى، د ھەر رىكلامەكا بازارگانىدا
 مفا ژ (كەسەك، تىشتەك، رەنگەك، دەربرىنەك،
 بۆنەوەرەكى و... ھتد) ۋەك (دال) دەيتە
 ۋەرگرتن، كو ھەلگرى بەيايەكى كەلتورىيى

دیار کریهه. په‌یوه‌ندییا ده‌لاله‌تا دناقبه‌را دال و مه‌دلوولی، وی بهای فه‌دگو‌هیزینه متای.

۴. متا هه‌ستداره، واته هه‌ول دده‌ت هنده‌ک هه‌ست و سیمایین دیارکری ب متا و خزمه‌تگوزارییا دیارکریفه گرییده‌ت. نه‌فه سیمایا و هه‌سته هه‌ر هه‌مان هه‌ست و سیمانه یین لده‌فه وی (که‌سه‌ک، تشته‌ک، ره‌نگه‌ک، ده‌ربرینه‌ک، بونه‌وره‌کی و... هتد) ناماده د ریکلامیدا هه‌ین.

۵. جهنشنکرنا هه‌سته‌کی ل شوینا متای، بده‌ستفه هینانا متای واته بده‌ستفه‌هینانا هه‌سته‌کی دیارکری، هه‌سته‌کی کو نه‌م نه‌شیین ب پاره بکرین. واته نه‌گه‌ر نه‌م نه‌شیین جوانی، ئارامی، ته‌ناهیی و... هتد ب پاره بکرین، نه‌فه نه‌م دشیین ب کرینا وی متای وان هه‌ستان بده‌سخو‌فه بهینین.^{۳۲}

پشکا دووی

شرو‌فه‌کرنه‌کا سیمیو‌تیکی بو ریکلامین بازارگانین

(لدویف بو‌چوونا جودیت ویلیامسن‌ی)

د فی پشکیدا هه‌ول ده‌یتهدان چار ریکلامین بازارگانین چاپی لدویف بو‌چوونا (جودیت ویلیامسن‌ی) به‌یتنه شرو‌فه‌کرن و چه‌واتییا کارکرنا سیسته‌می و اتایی وان به‌یتنه شرو‌فه‌کرن.

ریکلاما ژماره (۱)، ئاسیا سیل – خزمه‌تگوزاریا بای

له‌مه‌ودوا که‌س
ببازارت ناکات

ئاسیا سیل
کاماندو‌هه‌ست

www.asiasilk.com

خزمه‌تگوزارییا بای ئاسیا سیل هه‌ست
زیت بینه‌دات په‌یوه‌دی و گور ته‌نامه‌ی نه‌خوار و
راکرت له ۱ ژماره‌ی ناو‌خو‌یان نو‌ده‌وله‌بیه‌وه یان له نوره‌کالی
تری گه‌یاندنووه.

خزمه‌تگوزارییا
بای

* بو کارکرین خزمه‌تگوزارییه‌که کار له‌نامه‌یکه‌ن به‌ئال بیره بو ژماره ۶۶۶ یان په‌یوه‌دی بکه
به ۶۶۶ چوو بیره‌وی زین‌هه‌که‌کان بکه
* بو به‌سه‌تگوتی له‌ئال ژماره‌ی راکرتو‌ه‌کان ژماره ۱ بیره بو ۶۶۶
* بو راکرتی هه‌ر ژماره‌یکه ژماره‌یکه بیره بو ۶۶۶
* بو کارکرین هه‌ر ژماره‌یکه له زین‌هه‌ر راکرتی سیمای - پاشان بوشایه‌یکه پاشان ژماره‌یکه بیره بو
۶۶۶ بو سیمه .VVXXXXXXX

Facebook, YouTube, Instagram, /AsiasilkConnect

شرۆڤه کرن:

۱. کۆمپانیا (ئاسیا سیل) سترانیڤا نافدارا کورد (چۆبی فهتاح) و رهنگی (ئه‌زبه‌ری - قورمزی)، وه‌کی خالا (جوداکرنی) د نابقه‌را متا و خزمه‌تگوزاریین خۆ و سه‌رجه‌م متا و خزمه‌تگوزاریین تۆرین دینن په‌یوه‌ندی‌کرنی بکاره‌ینایه.

۲. دنابقه‌را کۆمپانیا (ئاسیا سیل) و (چۆبی فهتاح) و رهنگی (ئه‌زبه‌ری - قورمزی)، په‌یوه‌ندییه‌کا به‌یز په‌یدا بوویه. (چۆبی و (ئه‌زبه‌ری - قورمزی) بووینه ناسناما کۆمپانیا (ئاسیا سیل). ب ده‌برینه‌کا دی هه‌ر ئیک ژ خالین جوداکه‌رین (ئاسیا سیل)ی، زیده‌باری واتا‌یین خۆ ب واتابه‌کا دیژی هاتینه بارکرن. ده‌می بینه‌ری ریکلامی (چۆبی) و رهنگی (ئه‌زبه‌ری - قورمزی) دینیت، (ئاسیا سیل) ده‌یتنه هه‌را وی و به‌روفاژی.

چۆبی فهتاح ↔ ئاسیا سیل

رهنگی (ئه‌زبه‌ری - قورمزی) ↔ ئاسیا سیل

(چۆبی) و رهنگی (ئه‌زبه‌ری - قورمزی) هه‌لگری سیمایین دیارکرینه، له‌وا ئه‌ڤ سیمایه بو متا و خه‌که‌تگوزاریین (ئاسیا سیل) ده‌یتنه فه‌گوه‌ازتن.

چۆبی > +ده‌نگ خوشی +بناڤوده‌نگی

+جوانی +شیک +چین به‌ری... هتد <

رهنگی (ئه‌زبه‌ری - قورمزی) > +هیز +بویری

+ئیراده +توره‌یی +که‌رب... هتد <

۳. (چۆبی) وه‌ک هونه‌رمه‌نده‌کا شوخ و شه‌نگ، بینگومان تووشی (ژمارین بیزارکه‌ر) ده‌یت. ئه‌ڤ ترسا (چۆبی)یی هه‌مبه‌ر (ژمارین بیزارکه‌ر) بریکا ته‌کنیکین وینه‌یی - شیلی بوونا وینه‌ی و کۆمه‌کا هه‌ماران کو که‌تینه دویف وی - مینا کابووسه‌کی هاتیه نیشان‌دان. که‌واته لقی‌ری (چۆبی) وه‌کی داله‌کی هاتیه بکاره‌ینان، کو تووشی دیارده‌یه‌کا جفاکیا نه‌شرین و به‌ربه‌لاڤ بوویه، ئه‌ڤ هه‌ستا ترس هه‌مبه‌ر هه‌مارین نه‌نیاس بو متای (مه‌دلوولی) هاتیه فه‌گوه‌ازتن. واته ترسا ژ سیمایی (چۆبی)یی ده‌یتنه دینن بو هیلا په‌یوه‌ندی‌کرنی هاتیه فه‌گوه‌ازتن.

۴. ئه‌ڤ ریکلامه ب دوو شیوان کاریگه‌ریی دروست دکه‌ت، واته دوو هه‌ستین ئه‌رینی و نه‌رینی دروست دکه‌ت. یا ئیکی بریکا خالا (۳)یی هه‌سته‌کی نه‌رینی لده‌ڤ بینه‌ری دروستدکته‌ت، بقی رهنگی کو بینه‌ری ژ مه‌ترسییا هیلین په‌یوه‌ندی‌کرنی ئاگه‌هدار دکه‌ت، و وی به‌رامبه‌ر هه‌موو هیلین په‌یوه‌ندی‌کرنی ب گومان دئ‌خیت. یا دووی: بریکا رستا (له مه‌ودوا که‌س بیزارت ناکات)، هه‌ر وه‌سان ناڤی خزمه‌تگوزارییا تایه‌ت ب ئاسیاسیلی واته (خزمه‌تگوزاری بای) بای، هه‌سته‌کی ئه‌رینییه دروست دکه‌ت، واته (ئاسیا سیل)ی ب دابینکرنا (خزمه‌تگوزاری بای) بای بو پشکدارین خۆ وان دپاریت، بقی رهنگی هه‌ستی (ته‌ناهی و ئاسایشی) لده‌ڤ بینه‌ری دروست دکه‌ت.

کورد (چۆبی) وەرگرتیه، واته بناڤوده‌نگیا وی و کۆمه‌کا سیمایین دین وی د خزمه‌تا خودا بکارهینایه. بینهری ریکلامی ده‌می دینیت (چۆبی) هیلا (ناسیا سیل) بکاردهینیت، هه‌روه‌سان بریکا کاریگه‌رییا واتا بارکرییا کۆما ره‌گه‌زین به‌ری نها هاتینه باسکرن، هه‌ول دده‌ت نه‌وژی وی هیلی بکاریهینت.

ه. نه‌گه‌ر (ناسیا سیل) هه‌لگری هه‌ستی (ته‌ناهی و ناسایش) ی بیت، بکر بریکا کرینا متا و خزمه‌تگوزاریین (ناسیا سیل) دشیت فی هه‌ستا کو ل جیهانا ده‌ورووهر نه‌شیت ب پاره بکریت، ب کرینا فی هیلی دشیت فی هه‌ستی بده‌ست خوڤه بینیت.

د ریکلاما ژوویدا کۆمپانییا (ناسیا سیل) ی لدویف نه‌فسانه‌یا رۆلان پارتی، مفا ژ سترانیژا

ریکلاما ژماره (2): ده‌ستمالین Selpak

2. (فیل) و (ده‌ستمالین Selpak) پیکفه دهینه گریدان و په‌یوه‌ندییه‌ک لسه‌ر بنه‌مایه هیژا هه‌لمزینی دنایه‌را واندا په‌یدا دبیت.
3. د فی ریکلامیدا چه‌ن‌دین سیما بو متای دهینه فه‌گه‌ه‌زتن:

شروڤه‌کرن:

1. د ریکلاما (ده‌ستمالین Selpak) دا، (فیل) و ده‌سته‌واژا (هه‌لمرتن بهیژا فیلی) وه‌کی خالا (جوداکرنی) د ناقه‌را وی متای و سه‌رجه‌م متایین دین هه‌فشیه‌هه‌تینه بکارهینان.

- (فیل) داله‌که کو هه‌لگری سیمایین > +هه‌لمزین +هیز +ئه‌مبارکنا ریژه‌یه‌کا زؤرا ئافی... هتد <ه.
- تیشک بوونا فیلی، هه‌لگری سیمایین > +پاقزی +نه‌رمی... هتد <ه.
- ره‌نگی سپی > +پاقزی +رو‌ناهی +چاکی +ته‌ناهی +سه‌رکه‌فتن... هتد <ه.
- ره‌نگی شینی تۆخ و شه‌بووی > +ساخله‌می +ئارامی +نه‌رمی +هیز +ته‌واوته‌ی و نه‌بوونا کیماسییان... هتد <ه.
- ره‌نگی پرته‌قالی > +هه‌ست +خۆشی +ده‌سته‌لات +شادی +سو‌پاسداری... هتد <ه.
- ئه‌و سیمایه بریکا خالا دووی بو (ده‌ستمالین Selpak) ده‌ینه شه‌گه‌هاتن، که‌واته ده‌ستمالین Selpak هه‌لگری فان سیمایانه:
- ده‌ستمالین Selpak > +هه‌لمزین +هیز +ئه‌مبارکنا ریژه‌یه‌کا زؤرا ئافی +سپی +پاقزی +نه‌رمی +ساخله‌می +خۆشی و... هتد <ه.
4. ده‌سته‌واژا (هه‌لمزین به‌یوا فیلی)، هه‌لگری هه‌ستی گه‌شینی، باوره‌ی بچۆبوون، نه‌رمی و نازکیه. ئه‌فه‌زی ب وی واتاییه، کو کابانیا مائی ئیدی ب هه‌بوونا (ده‌ستمالین Selpak) خه‌ما ریتنا ئافی و شلاتییان نینه. بقی ره‌نگی سه‌مفونیا ئارامی و نازکیا ژیان تیکنچیت.
5. ئه‌گه‌ر (ده‌ستمالین Selpak) هه‌لگری سیمایین ئارامی، نازکی و پشت راستبوونی... هتد بیت، بینهری ریکلامی هه‌ول دده‌ت وی هه‌ستی ب دانا بره‌پاره‌یه‌کی کیم بده‌ست خۆفه بیت.
- د ریکلاما ژووریدا (ده‌ستمالین Selpak) بریکا کاریگه‌ریا و اتا بارکریا کۆما ره‌گه‌زین به‌ری نها هاتینه باسکرن، هه‌ول دده‌ت فی هزری لده‌و بینهران دروست بکه‌ت، کو متایی وان جیاوازه و بینهر ب کرینا (ده‌ستمالین Selpak) دی ژ کۆما وان ئاریشین ژ ئه‌نجامی ریتنا شلاتیان په‌یدا دبن، رزگار دبیت.

ریکلاما ژماره (۳)، جلکین kOTOn

شرۆفه کون:

+شیک +سکس و... هتد <ه، بریکا خالا
دوویئ سهرجهم ئەڤ سیمایه بۆ بهرهمین
kOTOn دهینه ڤه گوهازتن.

4. ههر دوو خالین ئیک و دوو زیده‌باری
دهسته‌واژا (New collection in stores)

!now)، هه‌لگری هه‌ستی (هه‌ڤالینی،
به‌رده‌وامی، شیره‌تکارینه، هه‌روه‌سان نفیسینا وی
ب ره‌نگی سوور بۆ مه‌به‌ستا وروژاندنا بینه‌ریه.
ب ده‌برینه‌کا دی ئەڤ مارکه بکپین به‌رده‌وامین
خۆ ئاگه‌هدار دکه‌ت کو جل و به‌رگین نوی
هاتینه فرۆشگه‌هین وان.

5. بقی ره‌نگی کچا کو بقی‌ت بالکیش،
سه‌رده‌می، به‌ژن زراڤ و ... هتد بیت، پیدڤیه
به‌رهمین kOTOn بکپیت، چونکی: یان

1. د ڤی ریکلامیدا (مانکه‌نه‌کا کچ) و شیوی
نفیسینا (kOTOn) وه‌کی خالا (جودا کرنی)
هاتینه بکارهینان. ئەڤ مانکه‌نه د سهرجهم به‌رهمین
مارکا kOTOn دا دهینه دیتن.

2. په‌یوه‌ندییه‌کا به‌یتر دناڤه‌را - د سهرجهم
ریکلامین دین ڤی مارکیدا مفا ژ ڤی مانکه‌نی
هاتییه وه‌رگرتن، بتنی جل و به‌رگین وی و
ستایلی وی هاتییه گوهورین - به‌رهمین ڤی
مارکی و مانکه‌نا دیارکریدا په‌یدا بوویه. ب
ده‌برینه‌کا دی ب دیتنا ڤی مانکه‌نی هزرا بینه‌ری
بۆ مارکا kOTOn دچیت و به‌روڤاژی.

3. ئەڤ مانکه‌نه هه‌لگری سیمایین > + جوانی
+ به‌ژن زراڤی + رووکه‌نی + گه‌نجاتی + سه‌رده‌می

کەسپین شیک و سەردەمی و ... هتد بەرەهەمپین فێ
 مارکی دکنە بەر خۆ، و یان جل و بەرگین فێ
 مارکی ئەف سیمایە داینە فێ مانکەنی.
 د ریکلاما ژووریدا (kOTOn) بریکا
 کاریکەرییا واتا بارکرییا کۆما رەگەزین بەری نھا

ریکلاما ژماره (4): زین

۲. د فێ ریکلامیدا نەراستەوخۆ پەیوەندی د
 ناڤهرا چەمکەکی پیرۆز د ناڤ کوردەواریدا، واتە
 (خیزان) و (کەلتووری کوردی) دا ژلایەکیفە و
 (کۆمپانیای زین) ژلایەکی دیفە هاتیبە ئافاکرن.
 ۳. ئەف ریکلامە وەکی کەڤالەکی ژ چەندین
 دیمەنان پینکەهاتیبە:
 • (ئافەرەتە کا گەنج، ئافەرەتە کا ب تەمەن (دایرەک
) و زارۆکە (نەفی)) ← خیزان ← گرنزین
 ← (+ فیان + گەرمی + پینکە بوون + حەزژیکرن
 و... هتد)

شرۆڤە کرن:

۱. د فێ ریکلامیدا جل و بەرگین ئافەرەتان و
 داری ریسینا مەحفیری کو نیشانا کەلتووری
 کەڤناری کوردی و دەستەواژا (زین). جیهانیکی
 جوان) و (رەنگی پیقازی) وەک خالا
 (جودا کرنی) هاتیبە بکارهینان. د فێ ریکلامیدا
 هەول هاتیبە دان مفاژ حەزژیکرنا جفاکی کوردی
 بو جل و بەرگین کوردی و فۆلکلۆری وان بەهیتە
 وەرگرتن.

بهرگین کوردی و پیرۆزیا خیرانی د ناڤ جفاکی کوردیدا و گرنژینا سهر لیڤین نافرەتان وهرگریت و فه‌گوهریتنه متا و خزمه‌تگوزاریین خو.

ئه‌نجام:

پشتی فه‌کۆله‌ری چه‌ندین ریکلامین بازارگانیین چایی شروڤه‌کرین، دیار بوو کو:

۱. ریکلامین بازارگانی سیستمه‌کی و اتاییی نالۆز و فه‌شارتی هه‌یه.

۲. سیمپۆلۆژی دشیته‌ رۆله‌کی گرنگ د ناشکه‌راکرنا هنر و ئایدۆلۆژیا ل پشت به‌ره‌مه‌ینانا ریکلامان و ناشکه‌راکرنا سیستمی و اتاییی فه‌شارتی ریکلامان هه‌بیت.

۳. د ریکلاما چاپیدا مفا ژ هونه‌رین و ینه‌بی (وینی که‌سه‌ک، تشته‌ک یان بۆنه‌وره‌ک) ی، زمانی له‌شی، رهنگ، دهربرینین زمانی... هتد ده‌یتنه وهرگرتن، داکو پترین کارتیکرنی ل بینهری ریکلامی بکه‌ت.

۴. ریکلامکه‌ر بریکا بکاره‌ینانا ره‌گه‌زین (که‌س، تشته‌، بۆنه‌وهر، رهنگ... هتد) هه‌ول دده‌ت سیمایین تایبه‌تین وان ره‌گه‌زان بۆ متایی دیارگری فه‌گوهریت.

۵. د ریکلامیدا پتر مفا ژ و اتا نه‌راسته‌خۆ یان و اتا بارکریا ره‌گه‌زین ئاماده‌ د ریکلامیدا ده‌یتنه وهرگرتن.

۶. بقی رهنگی به‌رخۆر نه‌ متایی دیارگری به‌لکو ئه‌و هه‌ستی نه‌راسته‌خۆ هاتییه‌ نیشان‌دان دک‌ریت.

• جل و به‌رگین کوردی ← جفاکی کوردی ← شیوازه‌کی دیارگری ژ جل و به‌رگین کوردی ← جفاکی ده‌وکی ← (+ره‌سه‌ناتی + که‌شناری + خوشی و شاهی... وه‌تد) ← ئاماژه‌یه‌ که‌ کو نها ئه‌ڤ کۆمپانییه‌ ل ده‌وکییه‌

• داری ریسینا مه‌حفیری و نه‌خشی وی ← فۆلکلۆر ← (+ ره‌سه‌ناتی + سروشتی ده‌وکی + باژیری ده‌وکی... هتد) ← ئاماژه‌یه‌ که‌ کو نها ئه‌ڤ کۆمپانییه‌ ل ده‌وکییه‌

• گوند ← خانیی به‌ری ← (+ره‌سه‌ناتی + که‌شناری +... وه‌تد)

• رهنگی پیفازی ئه‌ڤین + ئارمبه‌خش + ئازران‌دا هه‌ستی دایک و بابینی (خیرانی)

که‌واته‌ ب گشتی هه‌لگر و ئازرینه‌ری هه‌ستی (ره‌سه‌ناتی، فیان، که‌رمی، پیکفه‌بوون، که‌شناری، خوشی، شاهی و جفاکی ده‌وکییه‌).

۴. گرنژینا سهر لیڤان تایبه‌تمه‌ندییه‌ کا دیارا ریکلامییه‌، له‌وا لقییری مفا ژ فی هه‌ستی خوشی و به‌خته‌وه‌رییی هاتییه‌ وهرگرتن. ب دهربرینه‌ کا دی ریکلامی هه‌ول دایه‌ مفا ژ ناسناما کوردایه‌تی و ده‌وکی بوونا بینهران وهرگریت.

۵. چونکی هه‌ستی خوشی، به‌خته‌وه‌ری، چه‌زژیکرنا کوردستانی و ده‌وکی بۆ به‌ره‌می هاتییه‌ فه‌گوهازتن، له‌وا ب کرپنا فی به‌ره‌می ئه‌م ژی دشیین هه‌لگری هه‌مان هه‌ست بین.

د ریکلاما ژووریدا (کۆمپانییا زین) بریکا کاریه‌گه‌رییا و اتا بارکریا کۆما ره‌گه‌زین به‌ری نها هاتییه‌ باسکرن، هه‌ول دده‌ت مفا ژ گرنگییا جل و

پهراویژ

عبدالوواحد موشیر دزه‌یی و زیرین خورشید
سه‌لیم، اتا و وینه، گوڤاری زانسته
مروڤایه‌تییه کان زانکوی سه‌لاحه‌دین، ژ (۴۵)،
۲۰۱۰.

ب - ب زمانی فارسی:

افسانه کامران، نشانه‌شناسی تبلیغات شهری در
ایران - با تاکید بر بیلبوردهای سگح شهر
تهران، علامه، بهار ۱۳۸۶ - شماره ۱۳.
ارتور اسابرگر، روش‌های تحلیل رسانه‌ها، پرویز
اجلالی، چاپ چهاردهم، انتشارات دفتر
مگالعات و برنامه‌ریزی رسانه‌ها، تهران،
۱۳۸۹.

احمد مختار عمر، معناشناسی، ت: سید حسین
سیدی، انتشارات دانشگاه فردوسی مشهد،
تهران، ۱۳۸۵.
امیلیا نرسیسیان، انسان، نشانه، فرهنگ،
ویراستا: علیرضا حسن زاده، ناشر افکار، تهران،
۱۳۹۱.

تامس البرت سیبیاک، نشانه‌ها: درآمدی بر
نشانه‌شناسی، ت: محسن نوبخت، نشر علمی،
تهران، ۱۳۹۱.
جان استوری، مگالعات فرهنگی درباره‌ی
فرهنگ عامه، ت: حسین پاینده، نشر آگه،
تهران، ۱۳۸۶.

حسن بشیر و نادر جعفری هفتخوانی، درآمدی
بر کاربرد نشانه‌شناسی در تحلیل پیام‌های
تبلیغاتی "مگالعه موردی: آگهی‌های مگبوعاتی،

۱. فردیناند دوسوسور: ۱۳۷۸: ۲۳-۲۴.
۲. احمد مختار عمر: ۱۳۸۵: ۲۲.
۳. افسانه کامران: ۱۳۸۶: ۳۰۶.
۴. فردیناند دوسوسور: ۱۳۷۸: ۲۳-۲۴.
۵. کورش صفوی: ۱۳۸۵: ۱۶.
۶. امیلیا نرسیسیان: ۱۳۹۱: ۲۷.
۷. احمد مختار عمر: ۱۳۸۵: ۲۲.
۸. هه‌مان ژیده‌ر: ۲۲.
۹. ارتور اسابرگر: ۱۳۸۹: ۲۲.
۱۰. فرزانه سجودی: ۱۳۸۳: ۲۴.
۱۱. کورش صفوی: ۱۳۸۳: ۳۸-۳۹.
۱۲. محسن فرامرزی: ۱۳۹۰: ۹۵.
۱۳. امیلیا نرسیسیان: ۱۳۹۱: ۲۷.
۱۴. فرزانه سجودی: ۱۳۸۳: ۲۲.
۱۵. امیلیا نرسیسیان: ۱۳۹۱: ۳۱-۳۲.
۱۶. عبدالولسه‌لام نه‌جه‌مدین و شیروزاد سه‌بری: ۹۶.
۱۷. عبدالوواحد موشیر دزه‌یی و زیرین خورشید سه‌لیم، ۲۰۱۰، ۱۴.
۱۸. تامس البرت سیبیاک: ۱۳۹۱: ۸۸-۱۱۲.
۱۹. افسانه کامران: ۱۳۸۶: ۳۱۰.
۲۰. فرزانه سجودی و زهرا نامور: ۱۳۸۵: ۱۱۴.
۲۱. حسن بشیر و نادر جعفری هفتخوانی: ۱۳۸۶.
۲۲. فرزانه سجودی: ۱۳۸۳: ۱۱۰.
۲۳. رولان بارت: ۱۳۸۴: ۳۰.
۲۴. حسن بشیر و نادر جعفری هفتخوانی: ۱۳۸۶: ۱۵۶.
۲۵. محمد ضمیریان: ۱۳۸۳: ۱۲۱.
۲۶. هه‌مان ژیده‌ر: ۱۲۴.
۲۷. جان استوری: ۱۳۸۶: ۲۱۱.
۲۸. دانیل چندلر: ۱۳۸۷: ۲۱۴.
۲۹. فرزانه سجودی و زهرا نامور: ۱۳۸۵: ۱۱۵-۱۱۶.
۳۰. مزگان مخاطبی اردکانی: ۱۳۸۵: ۱۶۹.
۳۱. حسن بشیر و نادر جعفری هفتخوانی: ۱۳۸۶: ۱۶۳.
۳۲. حسین پاینده: ۱۳۸۵: ۳۷-۴۴.

لیستا ژیده‌ران:

أ- ب زمانی کوردی:

عبدالولسه‌لام نه‌جه‌مدین و شیروزاد صبری،
زمانانیا تیوری، سپیریژ، دهوک، ۲۰۱۱.

- فصلنامه اندیشه مدیریت، سال اول، شماره دوم – پاییز و زمستان ۱۳۸۶.
- حسین پاینده، قرائتی نقادانه از آگهی های تجاری در تلوزیون ایران، نشر روزنگار، تهران، ۱۳۸۵.
- دانیل چنلر، مبانی نشانه شناسی، ت: مهدی پارسا، چاپ سوم، انتشارات سوره مهر، تهران، ۱۳۸۷.
- رولان بارت، امپراتوری نشانه‌ها، ت: ناصر فکوهی، نشر نی، تهران، ۱۳۸۴.
- فرزان سجودی و زهرا نامور، بررسی کارکردهای متنی و ارتباجی تبلیغات بازرگانی رادیویی، مجله زبان و زبان‌شناسی، شماره ۴، ۱۳۸۵.
- فردیناند دوسوسور، درسهای زبان‌شناسی همگانی، ت: نازیلا خلیلی، تهران، پژوهش فروزان، ۱۳۷۸.
- فرزان سجودی، نشانه‌شناسی کاربردی، چاپ دوم، نشر قصه، تهران، ۱۳۸۳.
- کوروش صفوی، درامدی بر معنی شناسی، چاپ دوم، نشر سوره مهر، تهران، ۱۳۸۳.
- کوروش صفوی، آشنایی با معنی شناسی، نشر پژواک کیوان، تهران، ۱۳۸۵.
- محسن فرامرزی، مقایسه تکبیتی با رویکرد نشانه‌شناسی آگهی های بازرگانی تلوزیونی ایران و شبکه‌های ماهواره‌ای، فصلنامه مکالمات سانه‌ای، سال ششم، سال دوازدهم، بهار ۱۳۹۰.
- مژگان مخاگی اردکانی، نشانه شناسی و زبان در نمایش رادیویی، فصلنامه پژوهشهای ارتباجی، سال سیزدهم، شماره ۴۷، پاییز ۱۳۸۵.
- محمد چمیران، درامدی بر نشانه شناسی هنر، چاپ دوم، نشر قصه، تهران، ۱۳۸۳.

ملخص البحث

النص يتألف من عدة مستويات، فاحتمال أن يكون إحدى هذه المستويات أو أكثر، أكثر أساسياً من الآخرين و لكن في دلالة النص كل هذه المستويات تستطيع أن تتأثر بصيغة واحدة و هذه المستويات تتألف من: المعنى، نتاج الفعل بين مستويات النص و المعرفة السابقة و العلامة... إلى آخره، لذلك فإن كل علامة لغوية أو غير لغوية، في الفعل العلائقي لديها معنى. على هذا الأساس حاول الباحث حسب نظرية و اعتقاد (جوديت ويليامسن) أن يتكلم عن دور علم العلامات (السيميوتيكا) في توضيح الفكرة المخفية وراء الاعلانات التجارية المطبوعة و يبين لماذا يتم عرض (الشخص، شيء أو كائن) في الاعلانات التجارية مع السلعة؟ عرض الباحث هذا الدور بعدد من الامثلة الاعلانية المطبوعة و بين لقصده من أصل الصفات تكوينيهم (الشخص، الشيء أو الكائن) لنتاج معين، تم أنجاز هذا العمل.

Abstract:

Text consists of some levels and maybe some of them be more fundamental than the others, but all of them can have same effect. Sense, is the product that lay between the text levels, prior knowledge, signs...etc, that is why every linguistic or non-linguistic signs in a relationship are meaningful. In this ay the researcher has tried according to theory and idea of (Judith williamson), talk about Semiotics role in clarifying the idea hidden behind the printed commercials and showing why in this commercials they display (person, things and objects) with their items? The researcher has answered this role by some examples which are for giving the items some traits of this (person, things and objects).